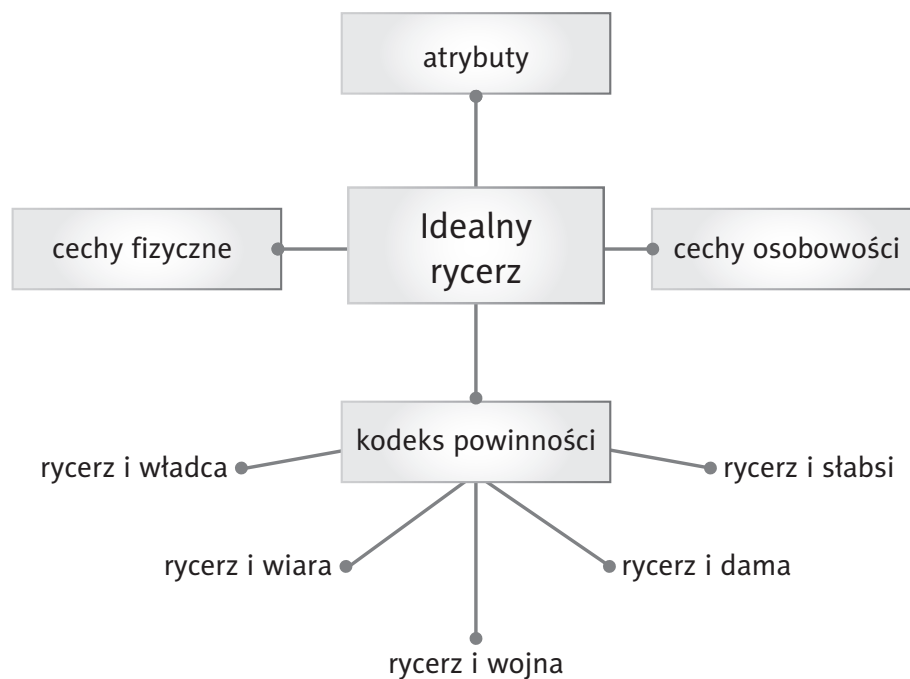

O ideale rycerskim słów kilka

1. Na podstawie zdobytej na wcześniejszych lekcjach wiedzy i informacji o wzorcach osobowych średniowiecza uzupełnij mapę mentalną dotyczącą idealnego rycerza.

2. a) Przeczytaj poniższy tekst i podkreśl kluczowe informacje.

Któż nie lubi pełnych bohaterstwa opowieści o królu Arturze i wiernych mu rycerzach Okrągłego Stołu? Kto nie zna historii Lancelota i pięknej Ginewry albo dzielnego Rolanda? Mimo że historie te zrodziły się już ponad tysiąc lat temu, cały czas cieszą się popularnością. Dlaczego? Bo pełno w nich przygód, niebezpieczeństw i magii? Z pewnością, ale nie tylko. To także wyraz tęsknoty za ideałem, za pięknym życiem, w którym zwyciężają dobro i szlachetność. Człowiek od zawsze potrzebował wzoru, pozwalającego zapomnieć o trudach codzienności. Tak było w średniowieczu, tak jest i dzisiaj.

W prawdziwym życiu ciężko byłoby znaleźć takiego rycerza jak na przykład Galahad. Co więcej już w średniowieczu zdawano sobie sprawę, że ideał rycerski to tylko wzór do naśladowania, marzenie o tym, jak powinno wyglądać życie szlachty i arystokracji.

Ideał średniowiecznego rycerza wielokrotnie powraca do literatury różnych epok. Czasami jest wiernie odtwarzany, czasami pisarze podejmują z nim polemikę lub traktują go w sposób karykaturalny, prześmiewczy. Prawdziwy ideał rycerza średniowiecznego obecny jest na przykład w powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza – i to nie tylko w *Krzyżakach*, których akcja rozgrywa się właśnie w średniowieczu. Idealnymi rycerzami są bohaterowie *Trylogii*, Skrzetuski, Wołodyjowski, a nawet Kmicic, który co prawda dopuszcza się zdrady ojczyzny, ale dochowuje wierność złożonemu wcześniej ślubowi rycerskiemu. Co więcej – swoimi późniejszymi czynami zmazuje skazę na honorze i w pełni zasługuje na miłość damy swego serca – Oleńki. A jaką wieczną sławę zdobywa u potomnych bohater *Ogniem i mieczem* Longinus Podbipięta? Niczym Roland ginie bohaterską śmiercią od strzał nieprzyjaciela. Aż dziw, że nie zstępują po niego aniołowie i nie unoszą jego duszy do nieba.

Tradycja rycerska jest też obecna we współczesnej kulturze popularnej. Powstaje wiele filmów, zwłaszcza produkcji amerykańskiej, które nawiązują do średniowiecza. Są to na przykład ekranizacje średniowiecznych legend o Robin Hoodzie czy królu Arturze. Rycerska tradycja kultywowana jest także podczas organizowanych w różnych miastach Europy turniejów rycerskich czy przy odtwarzaniu sławnych bitew – na przykład bitwy pod Grunwaldem. Zamiłowanie do kultury rycerskiej najpełniej widać chyba w nurcie fantasy. Rycerski świat obecny jest nie tylko w utworach literackich, ale również grach komputerowych czy grach RPG. Mamy tam rycerzy lub postaci wierne kodeksowi rycerskiemu, królów, bardów, zamki, smoki, zależności feudalne, heraldykę, średniowieczną broń czy miecze i konie, którym nadaje się imiona. Ponadto główni bohaterowie, podobnie jak rycerze arturiańscy, są w nieustającej podróży, wystawiani na ciągłe niebezpieczeństwa i próby, a przez odważne, bohaterskie czyny i pokonywanie własnych słabości zbliżają się do doskonałości. Należy tylko pamiętać, że świat fantasy to świat fantastyczny, który wykorzystuje potoczne wyobrażenie o średniowieczu. Nie można zatem powiedzieć, że akcja tych utworów rozgrywa się w wiekach średnich.

b) Napisz kilkuzdaniową notatkę dotyczącą przeczytanego tekstu. Uwzględnij informacje na temat:

- związku ideału z rzeczywistością,
- obecności tradycji rycerskiej w kulturze innych epok,
- przykładów nawiązań do wzorca rycerskiego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....